

[Aidt.]

der opnaaet Tilslutning til Lovforslaget fra Lærerne baade paa Landet og i Byerne gennem deres Repræsentanter.

Ved første Behandling af Tjenestemandsløvsforslaget blev det af flere ærede Ordførere fremført, at Staten bør give sine Tjenestemænd saa gode økonomiske Forhold at leve under, at de kan føle sig tilfredse i deres Kaar og Arbejde. Det ærede Medlem Hr. Paul Holt fremførte, at Staten har et almindeligt Ansvar over for hele Folket, en positiv Opgave, ikke blot af administrerende Art, ikke blot et Stykke Teknik; derfor er det at være Statstjenestemand noget særligt, derfor bliver Statstjenestemandens Forhold til Staten mere end en økonomisk Overenskomst, hvilket ogsaa fremgaar af de Løfter, Tjenestemanden skal afgive. Han skal, som det præciseres i dette Lovforslags § 2, i sine Forhold i og uden for Tjenesten vise sig værdig til den Agtelse og Tillid, som hans Stilling kræver. „Enhver Lærer“, staar der videre i § 5, „skal ved sin første faste Ansættelse, inden Stillingen overtages, underskrive en Erklæring, hvori han paa Ære og Samvittighed lover at opfylde sine Tjenesteplichter med Trofasthed og Nidkærlighed. Lærere, der udnævnes af Kongen, afgiver desuden en højtidelig Forsikring om at ville holde Grundloven.“

Der er god Grund til, at Staten ved saadanne højtidelige Forsikringer og Erklæringer søger at forpligte Lærerne, for de har faaet en ganske særlig Gerning og en ganske særlig betydningsfuld Gerning betroet i vort Samfund, nemlig den i Samarbejde med Hjemmene at undervise, danne og opdrage Børn og unge til retskafne, nyttige danske Borgere, som kan fylde deres Plads i vort Samfund og yde deres Indsats for et lykkeligt Danmark og for et fremtidigt lykkeligt Danmark. Den danske Skole har her en uhyre stor Opgave at løse, og Løsningen af denne Opgave er ikke først og fremmest betinget af moderne kostbare Skoler og Materiel af samme Slags, men i langt højere Grad af den Lærerstand, der faar betroet Opgaven at arbejde der.

Derfor har det saa uhyre meget at sige, at vi faar de rigtige Mennesker netop til denne Gerning, og at disse Mennesker faar den rigtige Uddannelse. Det første kan naturligvis ikke altid kontrolleres, det sidste ligger derimod mere i Samfundets Haand. Om nu ogsaa Samfundet foreløbig har løst denne Opgave, som den bør løses, skal ikke diskuteres her, men det forekommer mig, at vi kunde naa langt videre med Hensyn til Karakteropdragelse. Hvad vilde det ikke

betyde, om vi i hver eneste Klasse Landet over havde staaende en Lærer, som ikke blot var fagligt og teknisk dygtig, men som var en afgjort Personlighed, en Karakter? I et Menneskes og i et Folks Skæbnetimer er det nemlig ikke Kundskaberne, men Karakteren, der er afgørende. Men moderne Skole- og Undervisningsmateriel og en god Læreruddannelse er ikke nok; der maa ogsaa gives Skolens Arbejdere saadanne Levevilkaar, at de kan virke tiltrækkende paa højt kvalificeret Menneskemateriale, og saadan at Skolens Arbejdere kan gaa til deres Gerning uden det Tryk, som økonomiske Byrder forvolder.

I alt for mange Aartier har man hengivet sig lidt til den Tro, at Kaldets og Tjenestindets Betydning var saa stor for Lærerne, at de nok kunde finde sig i ringe økonomiske Kaar. Men mangt og meget vilde have set anderledes og bedre ud, om Lærerne for længe siden var blevet løftet ud af den alt for daarligere økonomiske Placering, som de har haft, saa de kunde have ladet hele deres Arbejdskraft komme Skolens Arbejde til gode og ikke havde skullet være Revisorer el. lign. i Sognets forskellige Foretagender eller holde sig økonomisk oven Vandet ved Ekstraarbejde i de Timer, hvor de skulde have forberedt sig til deres Gerning eller have haft Tid til Videreuddannelse og personlig Udvikling, for slet ikke at tale om Tid til almindeligt Familieliv.

Lønningerne har for Lærerstanden i en meget lang Aarrække været saa smaa, at de ikke har kunnet dække Leveomkostningerne, specielt hvor en Børneflokk skulde ernæres, eller hvor en Læsegæld tyngede. Lærerstanden er derfor økonomisk udslidt. Den har længe levet under Eksistensminimum, naar Hensyn tages til, hvad dens Gerning kræver, og til, hvad Samfundet med Rette kan og skal kræve af Lærerne med Hensyn til at holde sig à jour, forny sig, holde sig levende og holde sig i Kontakt med Livet og dets Rørelser, samtidig med at de fagligt og teknisk skal følge med i Udviklingen inden for Skolens Verden.

Lovgivningsmagten har aldrig rigtig værdsat en god Lærers Betydning for Samfundet. En god Lærers Betydning rækker langt videre end til det at oplære Børn og unge i de forskellige Fag. En god Lærer anser ikke dette for det vigtigste, han har et videre Maal. Hele Barnets og den unges Skolegang er i hans Tanker inde under et Helhedssyn, hvor det drejer sig om baade legemlig og aandelig Triysel og Udvikling, om Oplæring og Opdragelse. Derfor burde hans store Arbejde have været forstaaet og